

Chomutice

Posouzení kapacity vodního zdroje a úpravný vody a kapacity ČOV

Zpracováno: červenec 2021

autorizovaný technik ČKAIT

autorizovaný technik ČKAIT

Úvod

V rámci zadání, bylo posouzení stávající kapacity vodního zdroje, úpravní vody a čistírný odpadních vod obce Chomutice. V předaných podkladech bylo vyhodnocení vydatnosti vodního zdroje, údaje o úpravně vody a jejím provozu a dále údaje o nátocích a odtocích odpadních vod ze stávající ČOV Chomutice. Niže je provedeno posouzení dle podkladů od obce a dle podkladů z vlastního provozu úpravní, kanalizace a ČOV. Jakožto odborný zástupce provozovatele (obce), jsme plně obeznámeni s vlastním provozem vodohospodářské infrastruktury obce Chomutice a posouzení je zpracováno na základě dlouholetých zkušeností s touto vodohospodářskou infrastrukturou .

Výroba pitné vody

Počet obyvatel obce a další odběratelé.

V obci žije 625 trvale hlášených obyvatel, dále zde žije 50 lidí (+30 zaměstnanců) v domově důchodců, z toho je 12, resp. 6 místních), škola pro 250 dětí (+ 30 zaměstnanců), z toho je 200 přespolních a v obci je i školka pro 50 dětí (+8 zaměstnanců), z toho 34 přespolních. Na vodovod je kromě školy, školky a domova důchodců napojeno 434 obyvatel. Dále je napojeno 54 zaměstnanců místních podniků a služeb a jedna hospoda.

Mimo to je v obci 53 jednogeneračních domů a 26 dvougeneračních domů, které nemají pravidelný odběr – rekreační. Tito odběratelé zřejmě způsobují vyšší koef. nerovnoměrnosti Kd než 1,35, viz. dále.

Potřeba vody:

Potřeby vody dle vyhl.428/2001 Sb.

počet obyvatel	430	obyv
potřeba vody	0,1	m ³ /den
Q ₂₄	43	m ³ /den
Qd (kd = 1,35)	58,1	m ³ /den

škola	13	m ³ /rok
škola	224	děti+zam
škola	2912	m ³ /rok
potřeba (200 d)	14,6	m ³ /den

školká	16	m ³ /rok
školká	43	děti+zam
školká	688	m ³ /rok
potřeba (200 d)	3,44	m ³ /den

domov dů- chodců	45	m ³ /rok
domov dů- chodců	52	obyv+zam
domov dů- chodců	2340	m ³ /rok
potřeba	6,4	m ³ /den

podniky a služby	0,05	m ³ /os./den
podniky a služby	54	zaměst.
podniky a služby	2,7	m ³ /den

hospoda	50	m ³ /rok
hospoda	0,2	m ³ /den

Současná potřeba pro napojené odběratele je průměrně 70,3 m³/den a špičkově 85,4 m³/den.

Skutečná spotřeba vody je nyní průměrně 42 m³/den. Rozdíl je zapříčiněn je částečným krytím potřeby vody z vlastních zdrojů.

Potřeba po napojení zbývajících 190 obyvatel

počet obyvatel	190	obyv
potřeba vody	0,1	m ³ /den
Q ₂₄	19	m ³ /den
Qd (kd = 1,35)	25,7	m ³ /den

Pokud se napojí zbývajících 190 obyvatel, tak potřeba vody bude 89,3, resp. 111,0 m³/den.

Z historických dat plyne, že současná maximální měsíční výroba vody byla až 1800-2000 m³/měs, z čehož plyne výroba až 67 m³/den při průměrné výrobě 42 m³/den, což odpovídá koeficientu nerovnoměrnosti kd 1,5-1,6 (a to ještě ne doslova dennímu, ale průměrnému z měsíční hodnoty).

Potom bude reálná potřeba vody:

počet obyvatel	430	obyv
potřeba vody	0,1	m ³ /den
Q ₂₄	43	m ³ /den
Q _d (kd = 1,6)	68,8	m ³ /den

škola	13	m ³ /rok
škola	224	děti+zam
škola	2912	m ³ /rok
potřeba	14,6	m ³ /den

školka	16	m ³ /rok
školka	43	děti
školka	688	m ³ /rok
potřeba	3,44	m ³ /den

domov dů- chodců	45	m ³ /rok
domov dů- chodců	52	obyv+zam
domov dů- chodců	2340	m ³ /rok
potřeba	6,4	m ³ /den

podniky a služby	0,05	m ³ /os./den
podniky a služby	54	zaměst.
podniky a služby	2,7	m ³ /den

hospoda	50	m ³ /rok
hospoda	0,2	m ³ /den

počet obyvatel	190	obyv
potřeba vody	0,1	m ³ /den
Q ₂₄	19	m ³ /den
Q _d (kd = 1,6)	30,4	m ³ /den

Špičková potřeba současně napojených odběratelů 126,5 m³/den a po napojení zbývajících obyvatel 152,2 m³/den, tj. 4600 m³/měs. To je na hranici (resp. nad hranicí) povoleného odběru a není započtena prací voda, ztráty vody a nutná rezerva.

Výkon úpravny

V roce 2019 byly provedeny úpravy na technologii a změněn režim provozování úpravy. Důvodem byla nevyhovující kvalita upravené vody.

Změny se projevily mimo jiné snížením množství technologické vody na přijatelných 8%. Rovněž od roku 2018 klesly vykazované ztráty vody v síti.

Na druhou stranu bylo nutné snížit výkon úpravy a ten je v současné době 0,7-0,8 l/s, tj. 58-66 m³/den. Pro zvýšení výkonu úpravy bude nutné pokročit v započaté rekonstrukci.

Nižší výkon úpravy se v současné době projevuje občasným vyčerpáním celého vodojemu.

Produkce prací vody

Kapacita filtru:

koncentrace Fe	5	mg/l
kapacita filtru	941	g/perioda
kapacita filtru	94,1	m ³ /perioda

Produkce prací vody

v prací	30	m/hod
Q prací	19	m ³ /hod
t praní	20	min
V prací	6,3	m ³

Na jedno praní se spotřebuje do 6,3 m³. Perioda praní je 94 m³.

Na výrobu 94 m³ je tedy nutné počítat 1.15 regenerace (0,15 je praní filtru č.2), tedy spotřebuje se 7,2 m³, tj. 8 % surové vody. V současné době se tato voda nevyužívá a je nutné ji odečíst od povoleného odběru.

V dodaných materiálech v posledních dvou letech v spotřeba prací vody odpovídá této hodnotě, ovšem jsou tam velké rozdíly v měsíčních hodnotách.

Povolení k odběru

Povolení k odběru umožňuje odběr 35 000 m³/rok a 3 500 m³/měsíc. Z toho je nutné odečíst 8 % na praní filtrů, nejméně 5% jako rezerva a rezervu na ztráty v síti 10 %, tj. celkem 23 %. Potom bude množství vody, které je k dispozici 2695 m³/měs., resp. 90 m³/den.

Toto množství je nedostatečné ke krytí potřeb vody, viz. výše.

Závěr 1:

Potřeba vody v současné době napojených odběratelů je 70 m³/den a špičkově může být až 85 m³/den. Po napojení zbývajících 190 obyvatel to bude 90, resp. 112 m³/den.

Při použití zjištěného koeficientu nerovnoměrnosti 1,6 může být špičková potřeba až 128 m³/den resp. 153 m³/den po napojení zbývajících 190 obyvatel.

Výkon úpravný je v současné době 58-66 m³/den.

Z výše uvedeného je zřejmé, že jak kapacita vodního zdroje (povolený odběr), tak výkon současné úpravný vody je na hranici dostatečnosti pro již napojené odběratele a určitě není dostatečný pro napojení zbývajících 190 obyvatel obce.

Rozsáhlou výstavbu a napojování další odběratelů vedení obce tedy nedoporučuji !. Mohlo by to mít vliv na dodávky vody pro stávající obyvatele.

Odvádění a čištění odpadních vod

V obci je vybudována oddílná kanalizace a biologická ČOV. Pro vypuštění z ČOV je vydáno rozhodnutí:

Q : ϕ 1,9 l/s; max. 4,6 l/s; 6000 m³/měs; 60000 m³/rok

Vybrané projekční údaje o ČOV:

Projektované množství čištěné odpadní vody je:

Q₂₄= 87,8 m³/den

Q_d= 129,6 m³/den

Q_h= 12,7 m³/hod

Čerpací stanice

Q = 6,0 l/s

Aktivace

DN = 51,2 m³

AN = 117,1 m³

Dosazovák S = 12,9 m²

Už samotný projekt vykazuje vadu, přípustné zatížení dosazováku při ploše 12,9 m² je 3,5 l/s, čerpané množství je uvažováno 6,0 l/s.

Naměřené hodnoty

Fakturace stočného

V roce 2019 bylo fakturováno 27931 m³/rok, v roce 2020 25971 m³/rok.

Počet napojených ekvivalentních obyvatel v roce 2019:

Obyvatelé = 625 EO; domov důchodců 52 EO; škola = 112 EO (50% fyzických osob); školka = 22 EO; podniky = 18 EO (30%); celkem 829 EO.

Průměrná fakturace stočného na EO byla 92 l/EO/den. Tato hodnota je ve výborné shodě s běžně zjištěným množstvím odpadní vody v jiných lokalitách.

Čištěná odpadní voda měřená na ČOV

měsíc	odpadní m ³ /den	fakt odp. m ³ /den	balasty m ³ /den	balasty %
2019				
1	132	77	55	72%
2	123	77	46	60%
3	149	77	72	93%
4	109	77	32	42%
5	111	77	34	44%
6	105	77	28	36%
7	128	77	51	66%
8	129	77	52	68%
9	147	77	70	90%
10	127	77	50	65%
11	111	77	34	45%
12	111	77	34	44%

Hodnoty balastních vody jsou velmi vysoké, a to se jedná o měsíční průměry, nikoliv o skutečná denní maxima (v červnu 2021 byly naměřeny denní průtoky 200, 160, 156 m³/den).

Kontrola výpočtu ČOV

Při návrhu ČOV se používají dvě základní hodnoty: zatížení kalu (doporučeno 0,05-0,08 kg BSK/den/kg sušiny kalu) a koncentrace kalu v systému (doporučeno 3,5-5,0 kg/m³).

Pro koncentraci kalu 4,0 kg/m³ a zatížení kalu 0,065 kg BSK/den/kg sušiny vychází objem ČOV Chomutice (727 EO – návrhová hodnota) 168 m³, což odpovídá skutečné velikosti ČOV Chomutice. ČOV je navržena zhruba v polovině doporučených intervalů, tedy s mírnou rezervou.

Velikost dosazováku při nulové hodnotě balastních vod vychází 9,8 m². Stávající dosazovák 12,8 m² by byl dostatečný a s rezervou (pokud nebereme v úvahu velký výkon čerpadla v čerpací stanici !!!).

Ovšem skutečnost je jiná. Počet fyzicky napojených EO je 830. A množství nefakturovaných (balastních) vod dosahuje až 100-300% vod fakturovaných !!!.

MK PR_{EF}I

Hradec Králové s.r.o.

Pobočka Hradec Králové
Brněnská 700/20
Hradec Králové 500 00
IČO:29003016, DIČ:CZ29003016
e - m a i l : m k a i m u s @ c e n t r u m . c z
MOBIL. 604 340 631

Potom je pro velikost ČOV 900 EO nutné použít hodnoty zatížení kalu 0,08 kg/den/kg a koncentraci kalu 4,0 k/m³. Zatížení ČOV na 900 EO je maximálně přípustné z hlediska množství znečištění.

Velikost dosazováku vychází 16 m² (14,7 m² pro stávajících 830 EO), takže stávající dosazovací nádrž je velikostně nevyhovující.

Nevyhovujícím současněmu způsobu čerpání odpovídá i nepřilíš kvalitní voda na odtoku.

Závěr 2: Velkou vadou stávající kanalizace je její vodotěsnost, lépe řečeno netěsnost. Na ČOV přitéká v průměru téměř 2x víc vody, než je voda fakturovaná a hlavní problém vzniká při souběhu s běžnou nerovnoměrností vypouštění odpadních vod.

Látkově by bylo možné ČOV zatížit ještě několika málo desítkami osob (do 50 osob), ale brání tomu hydraulické přetížení ČOV. Kvalita vypouštěné vody odpovídá této vadě, dokládají to opakovaná překročení kvality vody na odtoku z ČOV.

Doporučuji nechat zpracovat projekt zabývající se snížením vlivu hydraulického přetížení a dát do vyhovujícího stavu veřejnou stokovou síť – zbavit se balastů .

V současné době nelze na ČOV připojit žádné další odběratele, a i po snížení vlivu hydraulického přetížení nelze uvažovat s napojením více než 50 obyvatel.

Celkový závěr:

Obec Chomutice má v současné době fungující vodovodní síť, která je však na hranici své kapacity a to zejména zdroj a i vlastní úpravna vody. Obec má kanalizační síť s poměrně velkým nátokem balastních vod, které nepřiměřeně zatěžují hydraulickou kapacitu ČOV. Vlastní látková rezerva na ČOV je a to pro cca 50 osob. Doporučení od odpovědné osoby za provoz vodovodů a kanalizací a spoluautora zpracovatele posudku je, že není možné uvažovat s napojením většího množství osob na tuto infrastrukturu a to z důvodů výše uvedených. Do vyřešení nátoků balastních vod a posílení zdroje vody a intenzifikace (úpravy) úpravny, to bude znamenat omezení rozvoje obce Chomutice.

